

Byla C-145/10

Eva-Maria Painer **prieš** **Standard VerlagsGmbH ir kt.**

(*Handelsgericht Wien* prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Jurisdikcija civilinėse bylose — Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — 6 straipsnio 1 punktas — Atsakovų daugetas — Direktyva 93/98/EEB — 6 straipsnis — Nuotraukų apsauga — Direktyva 2001/29/EB — 2 straipsnis — Atgaminimas — Portretinės nuotraukos panaudojimas kuriant fotorobotą — 5 straipsnio 3 dalies d punktas — Cituojant taikomos išimties ir apribojimai — 5 straipsnio 3 dalies e punktas — Dėl visuomenės saugumo taikomos išimties ir apribojimai — 5 straipsnio 5 dalis“

Generalinės advokatės V. Trstenjak išvada, pateikta 2011 m. balandžio 12 d. I - 12537
2011 m. gruodžio 1 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas . . . I - 12594

Sprendimo santrauka

1. *Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Jurisdikcija ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymas — Reglamentas Nr. 44/2001 — Specialioji jurisdikcija — Atsakovų daugetas — Vieno iš bendraatsakovų teismo jurisdikcija — Sąlyga — Sąsaja (Tarybos reglamento Nr. 44/2001 6 straipsnio 1 punktas)*

2. *Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 93/98 — Taikymo sritis — Portretinė nuotrauka — Įtraukimas — Sąlygos*
(Tarybos direktyvos 93/98 6 straipsnis)
3. *Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29 — Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas — Atgaminimo teisė — Išimtyt ir apribojimai*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 5 straipsnio 3 dalies e punktas ir 5 dalis)
4. *Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29 — Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas — Kūrinio padarymas viešai prieinamo — Apimtis*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 5 straipsnio 3 dalies d punktas)
5. *Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29 — Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas — Atgaminimo teisė — Išimtyt ir apribojimai*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 5 straipsnio 3 dalies d punktas ir 5 dalis)
6. *Teisės aktų derinimas — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29 — Autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimas — Atgaminimo teisė — Išimtyt ir apribojimai*
(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29 5 straipsnio 3 dalies d ir e punktai ir 5 dalis)

1. Reglamento Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 6 straipsnio 1 punktas turi būti aiškintas taip, kad taikyti šią nuostatą

netrukdo vien tai, jog dėl iš esmės tų pačių autorių teisių pažeidimų keliems atsakovams pareikšti ieškiniai yra grindžiami nacionaliniais teisiniais pagrindais, kurie valstybėse narėse skiriasi.

Atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, nacionalinis teismas privalo nustatyti nesuderinamų sprendimų riziką, jei ieškiniai nagrinėjami atskirai.

(žr. 84 punktą ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Direktyvos 93/98 dėl autorių ir gretutinių teisių apsaugos terminų suderinimo 6 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad portretinė nuotrauka, remiantis šia nuostata, gali būti saugoma autorių teisių su sąlyga, kad tokia nuotrauka yra autoriaus asmenybę atspindintis intelekto kūrinys, sukurtas laisvai ir kūrybingai pasirenkant šios nuotraukos kūrybos priemones, o tai kiekvienu konkrečiu atveju privalo patikrinti nacionalinis teismas. Nustačius, kad portretinė nuotrauka yra kūrinys, jo apsauga nėra mažesnė už kitiems kūriniams, tarp jų ir fotografijoms, taikomą apsaugą.

(žr. 99 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

3. Direktyvos 2001/29 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 5 straipsnio 3 dalies e punktas, atsižvelgiant į šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalį, turi būti aiškinamas taip, kad žiniasklaidos priemonė, kaip antai spaudos leidykla, negali savo iniciatyva naudoti autorių teisių saugomo kūrinio, remdamasi tikslu užtikrinti visuomenės saugumą. Tačiau negalima atmesti to, kad paskelbusi ieškomo asmens nuotrauką ji gali iš dalies prisidėti prie tokio tikslo įgyvendinimo. Turi būti reikalaujama, kad tokia iniciatyva, viena vertus, būtų susijusi su kompetentingų nacionalinių institucijų priimtu sprendimu ar pradėta veikla siekiant užtikrinti visuomenės saugumą ir, kita vertus, tokios iniciatyvos turi būti imamasi pritarus minėtoms institucijoms ir joms koordinuojant, siekiant išvengti pavojaus, kad būtų veikiamas priešingai šių institucijų priimtoms priemonėms; konkretus, aktualus ir aiškus saugumo institucijų prašymas dėl tyrimo tikslų paskelbti nuotrauką nėra būtinas.

(žr. 116 punktą ir rezoliucinės dalies 3 punktą)

4. Siekiant užtikrinti, kad Direktyva 2001/29 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo kiek įmanoma būtų aiškinama atsižvelgiant į taikytinas tarptautinės teisės normas, būtent į esančias Berno konvencijos dėl literatūros ir meno

kūrinių apsaugos 10 straipsnio pirmoje pastraipoje, frazę kūrinio „padarymas viešai prieinamo“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 3 dalies d punktą, reikia aiškinti kaip šio kūrinio padarymą prieinamo visuomenei.

viršenybę prieš autoriaus interesą uždrausti jo kūrinio, kuris jau yra teisėtai viešai prieinamas, ištraukų atgaminimą, užtikrinant, kad autorius iš principo turi teisę nurodyti savo vardą ir pavardę.

(žr. 134, 135, 137 punktus ir rezoliucinės dalies 4 punktą)

(žr. 126–128 punktus)

5. Direktyvos 2001/29 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 5 straipsnio 3 dalies d punktas, atsižvelgiant į šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalį, turi būti aiškinamas taip, kad taikyti šią nuostatą netrukdo tai, jog spaudoje pasirodęs pranešimas, kuriame cituojamas kūrinys ar kitas saugomas objektas, nėra autorių teisių saugomas literatūros kūrinys.

Iš tiesų šia nuostata siekiama užtikrinti deramą kūrinio ar saugomo objekto naudotojų teisės į išraiškos laisvę ir autoriams suteiktos atgaminimo teisės pusiausvyrą. Ši derama pusiausvyra, be kita ko, užtikrinama numatant naudotojų teisės į išraiškos laisvę įgyvendinimo

6. Direktyvos 2001/29 dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 5 straipsnio 3 dalies d punktas, atsižvelgiant į šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalį, turi būti aiškinamas taip, kad jo taikymas siejamas su pareiga nurodyti cituojamo kūrinio ar kito saugomo objekto šaltinį, įskaitant autoriaus ar atlikėjo vardą ir pavardę. Tačiau jei taikant minėtos direktyvos 5 straipsnio 3 dalies e punktą šis vardas ir pavardė nebuvo nurodyti, manoma, kad buvo laikytasi minėtos pareigos, jei nurodytas bent šaltinis. Taip yra tuomet, kai nuotraukos pateikiamos visuomenei kompetentingoms nacionalinėms saugumo institucijoms tiriant nusikaltimą, tačiau taip iš pradžių teisėtai naudojant nuotrauką nenurodomas autoriaus vardas ir pavardė.

(žr. 143, 147, 149 punktus ir rezoliucinės dalies 5 punktą)